

COMMISSIEPLAN 2019

NORMCOMMISSIE
349 012 'Warmte meten en verdelen'

DATUM
2018-10-19

NEN Bouw & Installatie

Postbus 5059
2600 GB Delft

Vlinderweg 6
2623 AX Delft

(015) 2 690 324
bi@nen.nl
www.nen.nl

Nederlands Normalisatie-instituut

1 Algemene gegevens

1.1 Commissie

349 012 'Warmte meten en verdelen'

1.2 Werkgebied

De normcommissie houdt zich bezig met het werkveld van het meten van warmte in het kader van warmtelevering en met warmtekostenverdeelssystemen.

Onderdeel hiervan is het onderhouden van de nationale norm en praktijkrichtlijn NEN 7440 en NPR 7441, dit in samenwerking met normcommissie 351 074 'Klimaatbeheersing in gebouwen'.

Voorts volgt en werkt de normcommissie mee aan de ontwikkeling van normen door CEN/TC 171 en CEN/TC 176 waar het gaat om de behandeling van en eventuele inbreng in de voorschriften, standaardisatie, normalisatie voor zover deze betrekking hebben op warmte meten en verdelen.

- CEN/TC 171 'Heat Cost Allocation'
- CEN/TC 176 'Thermal energy meters'.

1.3 Belang

1.3.1 Regelgeving

Er is een relatie met de Warmtewet en bijbehorende regelingen en ook met de Europese richtlijnen EED (Energy Efficiency Directive) en de MID (Measurement Instruments Directive).

2 Commissiestructuur en relaties

2.1 Nationale structuur

Commissie	Naam
352	Beleidscommissie Bouw
349 012	Warmte meten en verdelen

DATUM
2018-10-19

PAGINA
3/9

2.2 Internationale relaties

Commissie	Naam	Binding
CEN/TC 171	Heat cost allocation	Lid
CEN/TC 176	Thermal energy meters	Lid

Toelichting.

Voor CEN commissies geldt dat de normcommissie advies en stemrecht heeft op de genoemde Europese ontwikkelingen.

Voor ISO commissies geldt dat er onderscheid wordt gemaakt tussen P-leden (participants) en O-leden (observers).

P-leden doen actief mee aan de ontwikkeling van normen en hebben stemplicht.

O-leden hebben toegang tot de documentenstroom en kunnen reageren, maar zij hebben geen stemplicht.

3 Commissiesamenstelling en stakeholdercategorieën

Ledenbestand per 2018-10-19

Naam persoon	Werkgever	Belanghebbende	Rol	Categorie stakeholder
Ph. F. van der Zwan	NUON Warmte	Vereniging Energie Nederland	Voorzitter	1b
J. ten Hoorn	Techem Energy services B.V.	NL-VVE	Lid	1b
E.C.H. Kerckhoffs	Innoforte	Innoforte	Lid	3a
G. Resida	Brinck Meettechniek	Brinck Meettechniek	Lid	4a
H. Scholten	Eneco Warmte & Koude	Vereniging Energie Nederland	Lid	1b
R. van Ballegooijen	Ennatuurlijk	Vereniging Energie Nederland	Lid	1b
R. Startman	Kamstrup B.V.	Kamstrup B.V.	Lid	5a
N. Kraima	Landis+Gyr	Landis+Gyr	Lid	5a
S. Ossewaarde	Ista Nederland	NL.VVE	Corr. Lid	1b
W. Wiegers	Warmtemeter Service B.V.	NL-VVE	Corr.Lid	1b
A. de Jong	NEN		Secretaris	

Ontbrekende belangrijke stakeholdercategorieën

Stakeholdercategorie	Reden van niet-deelname
1b – Aedes	Is benaderd maar geen interesse (nov. 2013)
4b – Sentiunt	Is benaderd maar heeft besloten niet deel te nemen
8 – Agentschap Telecom	Geen deelname, wel inbreng
8 – WIJK	Benaderd maar ziet onvoldoende belang
8 – CIJ	Benaderd, geen reactie

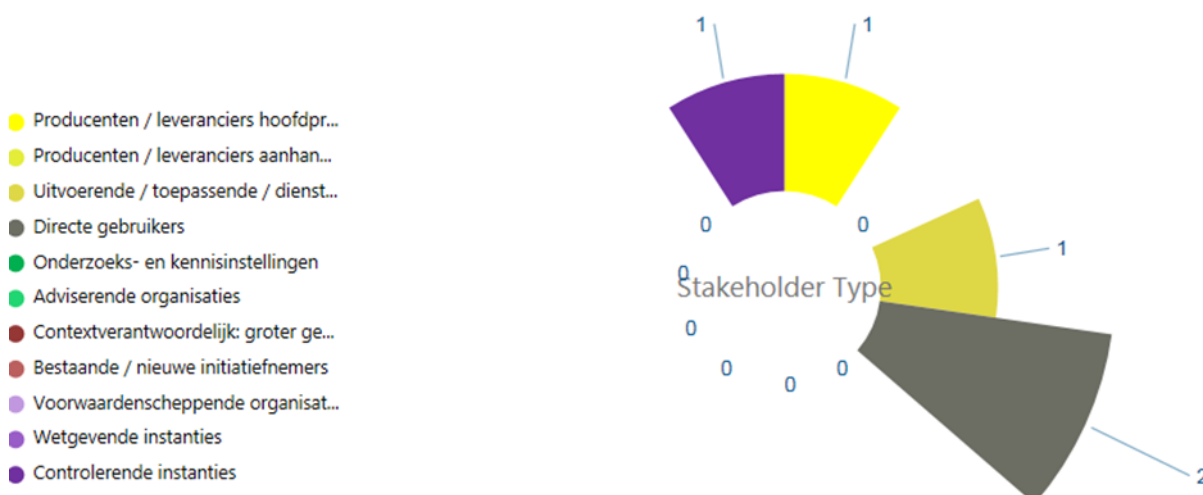
Verklaring van de stakeholdercategorieën

	Stakeholders	Omschrijving
1a	Directe gebruikers	Eindgebruiker van dienst, proces of product.
1b	Brancheorganisaties directe gebruikers	Als groep, in de vorm van belangenorganisaties.
2a	Voorwaarde scheppende organisaties/opdrachtgevers	Organisaties die de voorwaarden bepalen waaraan het product of dienst moet voldoen. Bijv. opdrachtgevers. Wetmatige voorwaarden worden door wetgevende instanties bepaald (zie onder 9).
b	Brancheorganisaties van voorwaarde scheppende partijen	
3a	Adviserende organisaties	Organisaties die andere belanghebbenden inhoudelijk kunnen adviseren (bijv. ingenieursbureaus, adviesbureaus, consultancy).
3b	Brancheorganisaties van adviserende partijen	
4a	Uitvoerende/toepassende/dienstverlenende organisaties	Productnormalisatie: organisaties die het product gebruiken/toepassen in hun dienstverlening naar de eindgebruiker toe (bijv. aannemer, installateur). Dienstennormalisatie: organisaties die een proces of dienst verlenen aan de eindgebruiker (bijv. schuldhulpverlener).
4b	Brancheorganisaties van uitvoerende/dienstverlenende/toepassende partijen	
5a	Producenten/leveranciers van hoofdproduct	Bij productnormalisatie is dit de hoofdproducent/hoofdleverancier. Bij dienstennormalisatie wordt deze categorie niet gebruikt. De rol van 'producent/leverancier' wordt vervuld door de uitvoerende, dienstverlenende organisatie.
5b	Brancheorganisaties van producenten/leveranciers van hoofdproduct	
6a	Producenten/leveranciers van aanhangende producten en diensten	Bij productnormalisatie betreft dit producenten/leveranciers van producten die als grondstof, halffabricaat of rest-/afvalstof in de productketen voorkomen. Bij dienstennormalisatie betreft het de aanbieders van aanvullende diensten.
6b	Brancheorganisaties van producenten/leveranciers van aanhangende producten en diensten	
7	Onderzoek- en kennisinstellingen	Instellingen die zonder direct commercieel belang kennisleverancier zijn of onderzoek verrichten. Bijv. onderwijsinstellingen, laboratoria, onderzoeksinstituten.
8	Controlerende instanties	Bijv. inspectiediensten, certificeringinstellingen.
9	Wetgevende instanties	Overheden.
10	Bestaande/nieuwe initiatiefnemers	Partijen die alternatieve initiatieven ondernemen vergelijkbaar met NEN (normen, certificatieschema's, richtlijnen etc.).
11	Contextbepalers groter geheel	Organisaties (bijv. stichtingen, platforms) die op generieke wijze betrokken zijn.

Visualisatie stakeholderparticipatie

In het onderstaande figuur is visueel de mate van deelname van de verschillende stakeholder categorieën weergegeven.

Warmte meten en verdelen - 349012

Review belanghebbenden

Laatste review belanghebbende partijen in de normcommissie: **maart 2018**

Eerstvolgende review belanghebbende partijen in de normcommissie: **2019**

4 Publicaties

4.1 Nationale publicaties NC 349 012: (formeel onder NC 351 074)

NEN 7440:1998 'Warmtekostenverdeelssystemen - Eisen voor de toepassing bij individuele kostentoerekening'

NPR 7441:1998 'Warmtekostenverdeelssystemen - Uitwerking van de eisen voor de toepassing bij individuele kostentoerekening'

4.2 Europees

Voor een overzicht van normen NEN-EN's onder de verantwoording van deze commissie verwijzen wij naar de sites van de diverse commissies onder CEN.

CEN/TC 171 'Heat cost allocation' zie: [CEN/TC171 Published standards](#)

Publicatie in 2013:

NEN-EN 834 Heat cost allocators for the determination of the consumption of room heating radiators - Appliances with electrical energy supply

CEN/TC 176 'Thermal energy meters' zie: [CEN/TC 176 Published Standards](#)

De herziene delen van NEN-EN 1434 (1, 2, 4, 5 en 6) 'Heat meters' zijn eind 2015 gepubliceerd.

N.B. EN 1434-3 'Data exchange and interfaces' valt onder een andere CEN/TC (TC 294 'Communication systems for meters').

5 Ambitie, doelstellingen en diensten - Het Serviceprofiel

Jaarlijks wordt een klanttevredenheidsonderzoek gehouden onder de normcommissieleden van NEN. Hieruit blijkt dat NEN meer duidelijkheid moet geven over de toegevoegde waarde. Dit doen we door middel van het Serviceprofiel.

In het Serviceprofiel wordt de dienstverlening van NEN aan de normcommissie vastgelegd. Het maakt de behoefte van de normcommissie inzichtelijk, waardoor NEN zijn toegevoegde waarde voor de normcommissie kan optimaliseren. Mensen en middelen kunnen zo effectief en efficiënt mogelijk worden ingezet.

Waar bestaat het Serviceprofiel uit?

Het Serviceprofiel is een afspraak op het niveau van de normcommissie. Het gaat om de toegevoegde waarde van de dienstverlening van NEN voor normcommissies. Individuele afspraken met commissieleden worden hierin niet meegenomen.

Het profiel bestaat uit vier aspecten:

- **Invloed:** inhoud en toepasbaarheid van normen en andere afspraken beïnvloeden vanuit het belang van de eigen organisatie, de sector en/of de maatschappij.
Deelnemers participeren namens hun achterban en streven er naar de belangen daarvan zo goed mogelijk te behartigen.
- **Draagvlak:** het creëren van een zo breed mogelijk draagvlak voor oplossingen die worden vastgelegd in normen of andere afspraken.
Er zijn belangrijke ontwikkelingen gaande op het gebied van de Warmtewet en Europese richtlijnen. Participatie in de commissie draagt bij aan beter begrip voor te maken breed gedragen afspraken.
- **Netwerk:** toegang tot een Nederlands, Europees en/of internationaal netwerk van personen en organisaties.

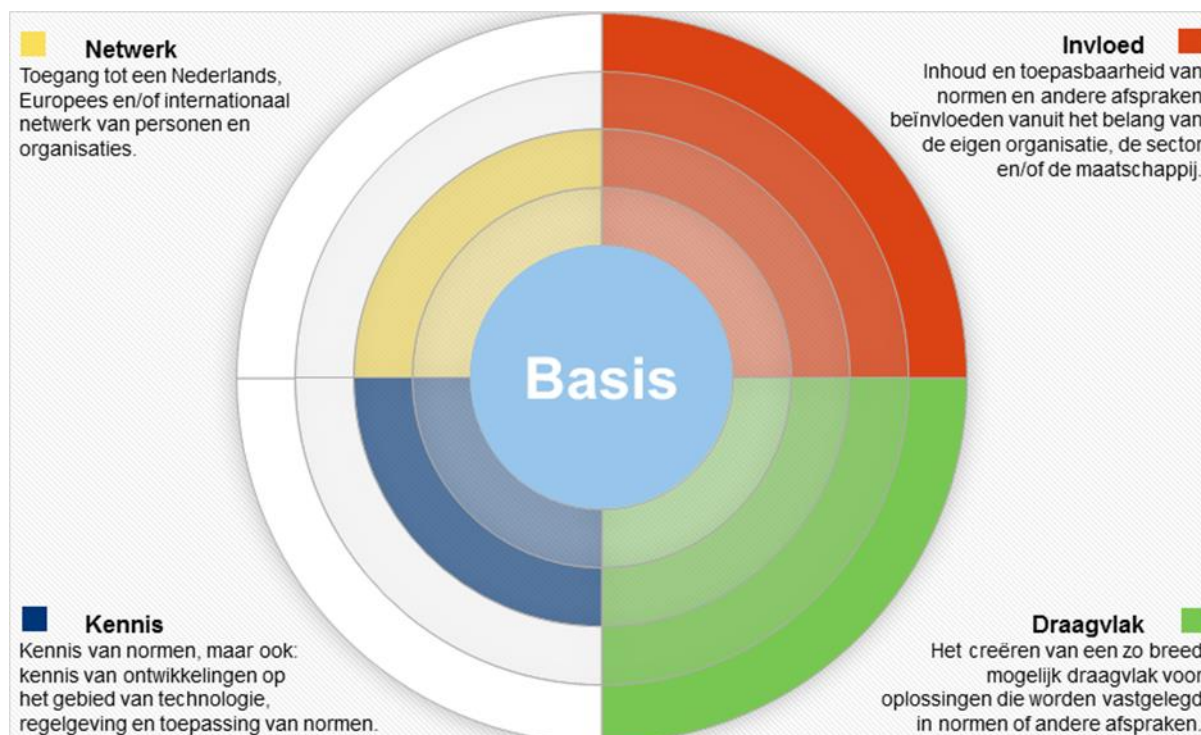
Deelname aan de normcommissie geeft de gelegenheid om brancheleden te ontmoeten en te overleggen over de ontwikkelingen die van belang zijn. Dat geldt vooral op nationaal niveau maar ook op Europees niveau.

- **Kennis:** kennis van normen, maar ook kennis van ontwikkelingen op het gebied van technologie, regelgeving en toepassing van normen.

De kennis van de commissieleden op hun specifieke gebied is vrij hoog. Daarbij valt er wel degelijk ook veel te 'halen' uit de uitwisseling met anderen. De interactie leidt tot verdieping van inhoudelijke kennis en van de toepasbaarheid op het werkgebied. Daarbij speelt ook de inbreng van externen een positieve rol.

Onder ieder aspect zijn verschillende diensten van NEN gecategoriseerd. Ieder aspect is opgedeeld in een basis serviceniveau en in aanvullende niveaus. Aan iedere normcommissie wordt ten minste het basis dienstverleningsniveau geleverd. Het is aan de commissieleden om te bespreken of zij behoefte hebben aan aanvullende dienstverlening.

Door de grafische weergave van het Serviceprofiel wordt het belang van de vier aspecten voor de normcommissie inzichtelijk. NEN kan hierin overleg met de normcommissie zijn dienstverlening op aanpassen.

6 Werkprogramma, doelstellingen en geplande activiteiten

6.1 Nationaal werk

De normcommissie houdt zich bezig met het opstellen en onderhouden van de nationale normen NEN 7440 en NPR 7441. Formeel vallen deze onder NC 351 074. Het voornemen is om, in samenwerking met NC 351 074, een herziening van deze norm en NPR voor te bereiden om deze in overeenstemming te brengen met de Warmtewet en bijbehorende regelingen. Het blijkt overigens niet eenvoudig om hier voortgang te bereiken, vanwege voortdurende onzekerheid over veranderende regelgeving.

Voorts volgt en werkt de normcommissie mee aan de door CEN/TC 171 en CEN/TC 176 opgestelde normen waar het gaat om de behandeling van en eventuele inbreng in de normalisatie voor zover deze betrekking hebben op warmte meten en verdelen.

Update lopende werkzaamheden

Het volgen en beïnvloeden van het nationale en internationale wettelijk kader (ontwikkelingen) welke impact kunnen hebben op de relevante nationale normen en Europese normen.

Dit zijn onder meer ontwikkelingen met betrekking tot:

- EED (Europees)
- Warmtewet (nationaal)
- MID (Europees)
- Metrologiewet
- Borging privacy en security in de norm(en).

6.2 CEN werk

De commissie schaduwde CEN/TC 176 'Thermal Energy meters' (Warmtemeters, inclusief eisen voor nauwkeurigheid en constructie en beproeven) en CEN/TC 171 'Heat cost allocation' (Warmtekostenverdelers, voor bepaling van het verbruik van verwarmingsradiatoren).

CEN/TC 171 'Heat cost allocation' heeft de herziening van NEN-EN 834 in 2013 afgerond. Er is momenteel geen nieuw werk in voorbereiding.

Voor CEN/TC 176 'Thermal Energy meters' zie:

[CEN - Technical Bodies - CEN/TC 176](#)

De delen 1, 2, 4, 5 en 6 van NEN-EN 1434 zijn eind 2015 gepubliceerd. Vervolgens is voor al deze delen een stemprocedure geweest (met positief resultaat) voor een beperkte herziening vanwege de gewijzigde MID (titel en Annex ZA). De betreffende aanvullingsbladen worden naar verwachting eind 2018 gepubliceerd. Hierna wordt een meer volledige herziening gestart. Daarin zal ook worden gekeken naar:

- De invloed van EMC-velden veroorzaakt door pompen, telefoons, lampen etc. op de nauwkeurigheid van de meters.
- Milieuvriendelijke wijze van ontmanteling, recycling en verwerking van afval.

6.3 ISO werk

Er is geen ISO werk.

7 Lidmaatschappen van werkgroepen

7.1 Lidmaatschappen van Europese werkgroepen

Wergroepnummer	Wergroepnaam	Naam expert
CEN/TC 171/WG 1	Heat cost allocators for sanitary hot water	W. Wiegiers (Warmtemeterservice B.V)
CEN/TC 176/WG 2	Heat meters, requirements, test methods and technical editing	Vacature

7.2 Lidmaatschappen van internationale werkgroepen

Geen

8 Evaluatie en voortgangsrapportage

Deze commissie schaduwde CEN/TC 176 'Thermal Energy meters' (Warmtemeters, inclusief eisen voor nauwkeurigheid en constructie en beproeven) en CEN/TC 171 'Heat cost allocation' (Warmtekostenverdelers, voor bepaling van het verbruik van verwarmingsradiatoren).

Binnen CEN/TC 176 wordt actief gewerkt aan het actualiseren van de EN 1434-serie. In april 2016 is besloten om na een snelle beperkte revisie met het oog op de gewijzigde MID daarna direct te starten met verdere actualisering door het verwerken van nieuwe ontwikkelingen zoals beïnvloeding door elektromagnetische straling en ook m.b.t. het eind van de levenscyclus.

De normcommissie is sinds een aantal jaren ook weer actief op nationaal niveau vanwege internationale ontwikkelingen, nl. de EED (Energy Efficiency Directive) en de MID (Richtlijn Metrologie) en nationale ontwikkelingen, m.n. rondom de Warmtewet. Deze ontwikkelingen hebben consequenties voor de nationale norm en praktijkrichtlijn NEN 7440 en NPR 7441. Er is daarom een begin gemaakt met de revisie daarvan, maar door voortdurende onzekerheid over aspecten rondom de Warmtewet is het nog niet mogelijk geweest goede voortgang te maken.

Om op de hoogte te zijn van de laatste ontwikkelingen worden hiervoor tijdens de vergaderingen regelmatig (externe) experts uitgenodigd die de commissieleden informeren over de laatste stand van zaken. Door EZK en vooral door Agentschap Telecom is enkele malen toelichting gegeven op de MID, Metrologiewet en de Warmtewet.

Vanuit de normcommissie is ook initiatief genomen om met de sector te komen tot een 'richtlijn warmtemeting' die mogelijk als meetcode kan gaan fungeren.